

Lidová škola hospodářská Hlohovice

1927 - 1948

Inventář

EL NAD č.: 417

AP.: 223

Olga Čiháková, PhDr. Hana Hrachová, Ph.D.

Rokycany 2009

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního souboru	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování inventáře	8

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použité literatury	9
Inventární seznam	10
Tiráž	12

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem fondu je Lidová škola hospodářská Hlohovice. Škola během své existence nezměnila název.

Vznik a vývoj soustavy hospodářského, zemědělského a lesnického školství spadá do období po vydání zákona o tzv. svobodné dispozici s půdou z roku 1867. Následně byla vydána první zákonná směrnice Základní pravidla ku zřizování hospodářských škol v Čechách. Ta se týkala obsahu a organizace vyučování na těchto školách a byly jí položeny základy k budování zemědělského školství.

Vývoj hospodářského školství mezi dvěma světovými válkami byl ovlivněn vznikem nového státu a schválením zákona o pozemkové reformě. Politický a hospodářský vývoj republiky se odrazil i ve vývoji zemědělského a lesnického školství. Byla vytvořena jednotná celostátní soustava odborného zemědělského a lesnického školství, byly vydány jednotné učební plány a osnovy. Otevřením českých vysokých škol byl vytvořen předpoklad pro zvýšení kvalifikace učitelů všech odborných zemědělských škol.

Díky správní reformě v roce 1942 se stala docházka do lidových škol zemědělských v českých zemích v zásadě povinnou a předpokladem pro přijetí do vyšších i nižších rolnických škol. Koncem války počet zemědělských škol v důsledku nedostatku učitelů a prostorových kapacit poklesl, čímž se síť učebních zařízení stala zcela nedostačující.

Po válce byl další vývoj zemědělského školství ovlivněn realizací Košického vládního programu a vydáním zákona o pozemkové reformě. Došlo k obnovení téměř všech učebních zařízení zemědělského a lesnického školství a k postupnému ustálení sítě škol. Mezníkem ve vývoji zemědělského školství se stal zákon č. 95/1948 Sb. o základní úpravě jednotného školství, který zavedl tři typy (stupně) zemědělského školství. V rámci jednotné soustavy učebních oborů byly stanoveny učební obory pro zemědělství a lesnictví. Při výběrových zemědělských školách byly zřizovány a rozšiřovány školní objekty, kde probíhala praktická cvičení žáků. V roce 1952 byla vytvořena soustava přípravy mládeže a vzdělávání pracujících, která odrážela zvláštnosti socialistického zemědělství. Při všech školách zemědělského typu byly budovány internáty a školní statky.

Lidová škola hospodářská v Hlohovicích fungovala od školního roku 1927/1928 v budově obecné školy. Oficiálně byla zřízena až na základě rozhodnutí ministerstva zemědělství čj. 1003-V/28 ze dne 11. 1. 1928. Prvním správcem školy byl jmenován Antonín Kroc, spolu s ním zde vyučoval odborný učitel a zároveň statkář ve Vojenicích Václav Šnajdr a František Kupka. Žáci byli vyučováni přírodovědě a národohospodářství, družstevnictví, pojišťovnictví, českému jazyku, vedení písemností a účetnictví, nauce o domácím hospodářství a konečně i zdravotnictví.

V září 1939 se novým správcem školy stal nejstarší člen učitelského sboru školy František

Kasík. Ve školním roce 1939/1940 navštěvovalo školu celkem 30 žáků v prvním a 16 žáků v druhém ročníku. V září 1941 rezignoval na správcovskou funkci ve škole František Kasík, neboť byl jmenován ředitelem Obecné školy ve Skomelně. Novým správcem školy se stal Josef Bittner.

Neustálým kompetenčním sporům o žáky mezi hospodářskými školami v Hlohovicích a Mlečicích učinil přítrž Zemský úřad v Praze, když svým rozhodnutím čj. II.4-7/90 ze dne 7. 9. 1944 stanovil obce spadající do okruhu školy v Hlohovicích. Byly jimi Hlohovice, Mostišťe, Svinná, Kladruby, Hřešihlavy, Třímány, Prašný Újezd, Hlohovičky a Terešov.

Po skončení druhé světové války došlo ke změnám ve výuce. Ještě ve školním roce 1945/1946 odešel dosavadní správce školy Josef Bittner do pohraničí a jeho funkci převzal A. Ulichl z Hlohovic. Na škole kromě něj vyučovali J. Pelikán z Vejvanova a Vlasta Hrochová, učitelka domácích prací z Terešova. Prodloužením školní docházky do 15 let věku byl zároveň zrušen první ročník školy. Do druhého ročníku bylo zapsáno 23 žáků. Počet vyučovacích hodin se zvýšil na 9 týdně, a to pravidelně každý čtvrtek. Vyučovala se zemědělská nauka, vlastivěda a písemnosti, občanská a politická výchova, zemědělská technika (chlapci), ruština (chlapci), hospodyňská nauka a péče o dítě (dívky).

Během školního roku 1948/1949 se projednávalo zrušení školy. Ačkoliv zástupci MNV Hlohovice trvali na další činnosti školy a poukazovali na to, že zrušena by měla být spíše obdobná škola v Mlečicích zřízená za války, jejich stanovisko nebylo směrodatné. Poukazováno bylo mj. i na dobré dopravní spojení do Hlohovic, slušnou vybavenost školy včetně školní zahrady, kde byl zaveden chov bource morušového. Výuka však byla přesto skončena na konci školního roku 1948/1949 a škola byla zrušena. Její inventář přešel na Základní odbornou školu zemědělskou v Radnicích.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Písemnosti školy po jejím zrušení zřejmě zůstaly v budově školy. Do archivu byly předány 30. 9. 1987 (č. př. 353). Protokol se bohužel nedochoval. Nicméně podle některých indicií lze předpokládat, že písemnosti do archivu předalo Městské muzeum v Radnicích.

Fond je zachován relativně v úplnosti, chybí některé katalogy.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Archivní soubor uspořádala v rámci praxe Olga Čiháková v červenci 2009. Soubor obsahuje pouze knihy, které byly rozděleny na knihy zápisů ze schůzí a na knihy evidenční. Nezměněn zůstal název souboru, stejně jako jeho časové vymezení.

Při pořádání byla ze souboru vnitřně přesunuta kniha zápisů ze schůzí školního výboru z let 1928 - 1947 o rozsahu 0,01 bm, pro ni bude vytvořen nový fond s názvem Školní výbor Lidové školy hospodářské Hlohovice.

Při pořádání nedošlo k přehodnocení významu písemností. Současný rozsah fondu je tedy 0,21 bm. Písemnosti jsou zařazeny do II. kategorie, a to na základě § 20, odst. 2 zákona č. 499/2005 Sb., o archivnictví a spisové službě v platném znění.

Jazykem fondu je čeština a němčina. Druhý z jazyků se objevuje především v nadpisech a u názvu školy pocházejících z doby okupace.

Fyzický stav archiválií je dobrý.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dochované písemnosti dokládají činnost školy, důležité jsou z tohoto hlediska zejména zápisy ze schůzí učitelského sboru. Ty vhodně doplňují zápisy školního výboru z let 1928 - 1947, které jsou uloženy v samostatném fondu.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování inventáře

Archivní soubor Lidová škola hospodářská Hlohovice uspořádala a inventární seznam v rámci své praxe sestavila Olga Čiháková. Úvod k inventáři doplnila Hana Hrachová v srpnu 2009.

Rokycany, 2. 12. 2009

Olga Čiháková
Hana Hrachová

Seznam použité literatury

Černohorský Zdeněk, Vývoj zemědělského školství v Československu, Praha 1980

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	---------------	---------------	--------------

I. Knihy

I. 1 Knihy zápisů ze schůzí

1	Knihy zápisů z porad učitelského sboru (27. 11. 1927 - 26. 6. 1948)	1927 - 1948	K 1
---	--	-------------	-----

I. 2 Knihy evidenční

2	Katalog I. třídy	1927 - 1928	K 2
3	Katalog I. třídy	1928 - 1929	K 3
4	Katalog II. třídy	1928 - 1929	K 4
5	Katalog I. třídy	1929 - 1930	K 5
6	Katalog II. třídy	1929 - 1930	K 6
7	Katalog I. třídy	1930 - 1931	K 7
8	Katalog II. třídy	1930 - 1931	K 8
9	Katalog I. třídy	1931 - 1932	K 9
10	Katalog II. třídy	1931 - 1932	K 10
11	Katalog I. třídy	1932 - 1933	K 11
12	Katalog I. třídy	1933 - 1934	K 12
13	Katalog I. třídy	1934 - 1935	K 13
14	Katalog II. třídy	1934 - 1935	K 14
15	Katalog I. třídy	1935 - 1936	K 15
16	Katalog II. třídy	1935 - 1936	K 16
17	Třídní kniha II. třídy	1935 - 1936	K 17
18	Katalog a třídní kniha I. třídy	1936 - 1937	K 18
19	Katalog a třídní kniha II. třídy	1936 - 1937	K 19
20	Katalog a třídní kniha I. třídy	1937 - 1938	K 20
21	Katalog a třídní kniha II. třídy	1937 - 1938	K 21
22	Katalog a třídní kniha I. třídy	1938 - 1939	K 22

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
23	Katalog a třídní kniha II. třídy	1938 - 1939	K 23
24	Katalog a třídní kniha I. třídy	1939 - 1940	K 24
25	Katalog a třídní kniha II. třídy	1939 - 1940	K 25
26	Katalog a třídní kniha I. třídy	1940 - 1941	K 26
27	Katalog a třídní kniha II. třídy	1940 - 1941	K 27
28	Katalog a třídní kniha I. třídy	1941 - 1942	K 28
29	Katalog a třídní kniha II. třídy	1941 - 1942	K 29
30	Katalog a třídní kniha I. třídy	1942 - 1943	K 30
31	Katalog a třídní kniha I. třídy	1943 - 1944	K 31
32	Katalog a třídní kniha II. třídy	1943 - 1944	K 32
33	Katalog a třídní kniha I. třídy	1944 - 1945	K 33
34	Katalog a třídní kniha II. třídy	1944 - 1945	K 34
35	Katalog II. třídy	1945 - 1946	K 35
36	Katalog a třídní kniha I. třídy	1947 - 1948	K 36
37	Katalog a třídní kniha II. třídy	1947 - 1948	K 37

Tiráž

Název archivní pomůcky: Lidová škola hospodářská Hlohovice

Značka archivního souboru: LŠH Hlohovice

Časový rozsah: 1927 - 1948

Počet evidenčních jednotek: 37 (37 knih)

Počet inventárních jednotek: 37

Rozsah v bm: 0,21

Stav ke dni: 2. 12. 2009

Zpracovatel(é) archivního

souboru: Olga Čiháková

Zpracovatel(é) archivní

pomůcky: Hana Hrachová

Počet stran: 12

Počet exemplářů: 5 (v SOkA Rokycany 3)

Schválil: PhDr. Hana Hrachová, Ph.D.

dne 2.12. 2009 - č.j. SOAP/070 - 540/2009